

Z A K O N

o visokom obrazovanju

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Zakonom o visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: Zakon) uređuje se: djelatnost visokog obrazovanja u smislu znanstvenoistraživačkog rada, umjetničkog rada, dodiplomskog i poslijediplomskog nastavnog procesa, unaprjeđenja nastavnog znanstvenoistraživačkog i stručnoobrazovnog rada, statusna pitanja sveučilišta i visokoobrazovnih ustanova u Županiji Posavskoj-kantonu (u daljnjem tekstu: Županija), uvjeti za obavljanje visokoobrazovne djelatnosti, ostvarivanje javnog interesa u visokom obrazovanju, način financiranja i druga pitanja.

Ovim Zakonom uređuje se i status drugih pravnih osoba čija je djelatnost u izravnoj vezi s visokim obrazovanjem.

Na statusna pitanja koja ovim Zakonom nisu drukčije uređena primjenjuje se, na odgovarajući način, odredbe Zakona o ustanovama.

Članak 2.

Djelatnost visokog obrazovanja je od posebnog javnog interesa.

Djelatnost visokog obrazovanja obuhvata nastavni znanstvenoistraživački, umjetnički i razvojnoistraživački, odnosno ekspertni rad.

Visoko obrazovanje se realizira na sveučilištima i samostalnim visokoobrazovnim ustanovama.

Članak 3.

Visoko obrazovanje mora biti usmjereno prema punom razvoju ljudske osobe, učvršćivanju poštivanja ljudskih prava, temeljnih sloboda sukladno s drugim ustavnim načelima.

Djelatnost visokog obrazovanja zasniva se na načelu zabrane svake diskriminacije temeljene na rasi, boji kože, spolu, jeziku, religiji ili vjerovanju, političkim i drugim uvjerenjima, nacionalnim i socijalnom statusu.

Članak 4.

Razvoj djelatnosti visokog obrazovanja usklađuje se s planom i programom razvoja Županije i strategijom razvoja visokog obrazovanja koje donosi Skupština Županije (u daljnjem tekstu: Skupština) na prijedlog Vlade Županije (u daljnjem tekstu: Vlada).

Strategijom razvoja iz stavka 1. ovog članka utvrđuje se obim potreba za obrazovanjem određenih profila kadrova, čije obrazovanje financira osnivač.

Članak 5.

Na sveučilištu i visokoobrazovnim ustanovama nije dozvoljeno organiziranje i djelovanje.

Članak 6.

U ovom Zakonu u uporabi su pojmovi sa sljedećim značenjem:

1. Sveučilište - visokoobrazovna ustanova koja ustrojava i izvodi sveučilišne studije, znanstveni i visokostručni rad u jednom ili više znanstvenih i obrazovnih područja.
2. Fakultet - visokoobrazovna ustanova u sastavu sveučilišta koja ustrojava i izvodi sveučilišne studije, znanstveni i visokostručni rad u jednom ili više znanstvenih i obrazovnih područja.

3. Umjetnička akademija - visokoobrazovna ustanova u sklopu sveučilišta koja ustrojava i izvodi sveučilišne studije, znanstveni i umjetnički rad u jednom ili više znanstvenih, obrazovnih i umjetničkih područja.
4. Odjel - ustrojstvena jedinica sveučilišta koja sudjeluje u izvedbi sveučilišnih studija te ustrojava i izvodi znanstveni, nastavni i visokostručni rad u jednom znanstvenom polju, u odjelu su u pravilu svi nastavnici i suradnici sveučilišta iz tog znanstvenog polja.
5. Studij - program kojeg ustrojava i izvodi sveučilište, a čijim završavanjem student stječe visoku naobrazbu i odgovarajući stručni naziv ili akademski stupanj.
6. Student - osoba koja redovito ili izvanredno studira na dodiplomskom ili poslijediplomskom studiju.
7. Nastavnik - osoba koja izvodi nastavu i bavi se znanstvenim, stručnim ili umjetničkim radom na visokoobrazovnoj ustanovi.

Članak 7.

Sveučilište i visokoobrazovne ustanove djeluju na načelu akademske autonomije i akademskih sloboda sukladno s Ustavom i ovim Zakonom.

Akademska autonomija sveučilišta i visokoobrazovne ustanove ogleda se u:

- slobodi znanstvenog i umjetničkog istraživanja i stvaralaštva,
- utvrđivanju znanstvenih, obrazovnih, umjetničkih i stručnih programa,
- izboru nastavnika, znanstvenih djelatnika, suradnika i rukovodnih osoba,
- odlučivanju o kriterijima upisa studenata, samostalnom uređenju unutarnjeg ustroja sukladno sa zakonom,
- uspostavljanju suradnje s drugim sveučilištima i visokoobrazovnim ustanovama.

Akademska sloboda na sveučilištu i visokoobrazovnoj ustanovi je sloboda svakog nastavnika, suradnika i studenta, da izvršava svoje akademske djelatnosti sukladno s Ustavom Županije i ovim Zakonom.

II SVEUČILIŠTE

Članak 8.

Sveučilište u smislu ovog Zakona čini:

- sveučilište kao javna ustanova i
- sveučilište kao ustanova.

Članak 9.

Sveučilište ima svojstvo pravne osobe.

Sveučilište se organizira iz oblasti visokog obrazovanja u kojem svaka visokoobrazovna ustanova zadržava status pravne osobe.

Sveučilište čine najmanje tri (3) visokoobrazovne ustanove. Sveučilište može imati znanstvenoistraživačke institute u svom sklopu kao i pravne osobe čija djelatnost osigurava cjelovitost i potreban standard visokog obrazovanja.

Članak 10.

Sveučilište organizira i izvodi nastavu visokog obrazovanja (sveučilišne studije) i znanstvenoistraživački rad, te razvija znanstveni visokostručni i umjetnički rad.

Sveučilište može organizirati nastavu dodiplomskog i poslijediplomskog studija iz multidisciplinarnih i interdisciplinarnih oblasti.

Članak 11.

Sveučilište kao javnu ustanovu može osnovati Županija samostalno ili s drugim županijama kada Skupština ocijeni da za to postoji javni interes sukladno sa zakonom.

Prije donošenja akta o osnivanju sveučilišta kao javne ustanove Skupština usvaja elaborat o opravdanosti osnivanja sveučilišta kao javne ustanove koji utvrđuje i predlaže Vlada.

Kada Skupština usvoji elaborat o opravdanosti osnivanja sveučilišta kao javne ustanove Vlada na prijedlog Ministarstva imenuje povjerenstvo za obavljanje organizacijskih poslova oko uspostave sveučilišta kao javne ustanove (priprema normativnih akata, izbor organa sveučilišta, registriranje) i utvrđuje rok za podnošenje izvješća o uspostavi sveučilišta kao javne ustanove.

Bliži propisi o sastavu i radu povjerenstva iz prethodnog stavka donosi Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Posavske (u daljnjem tekstu Ministarstvo).

Na temelju izvješća povjerenstva iz stavka 3. ovog članka Skupština donosi akt o osnivanju sveučilišta kao javne ustanove.

Članak 12.

Sveučilište kao ustanovu može osnovati domaća i inozemna pravna i fizička osoba sukladno s ovim Zakonom.

Sveučilište iz stavka 1. ovog članka osniva se odlukom osnivatelja.

Prije donošenja odluke o osnivanju sveučilišta kao ustanove Ministarstvo utvrđuje jesu li ispunjeni zakonom predviđeni uvjeti nakon čega Vlada razmatra osnivačev elaborat o opravdanosti osnivaju sveučilišta kao ustanove i daju suglasnost za njegovo osnivanje.

Članak 13.

Elaborat o opravdanosti osnivanja sveučilišta obvezno sadrži: ciljeve, duljinu trajanja studija, visokoškolske ustanove koje će biti u sklopu sveučilišta, nastavne ustanove i okvirne nastavne programe, režim studija, stručne nazive koji se stječu po završetku studija, opće i posebne uvjete po Standardima i Normativima visokog obrazovanja i financijska sredstva potrebna za ispunjenje tih uvjeta.

Članak 14.

Sveučilište se upisuje u sudski registar i registar visokoškolskih ustanova.

Registar visokoškolskih ustanova vodi Ministarstvo.

U registar visokoškolskih ustanova može se upisati sveučilište koje ispunjava uvjete predviđene Zakonom.

Bliži propisi o postupku utvrđivanja uvjeta, sadržaju i načinu vođenja registra iz stavka 2. ovog članka donosi Ministarstvo.

Članak 15.

Novoosnovano sveučilište može početi sa radom na temelju rješenja Ministarstva o ispunjavanju uvjeta za početak rada.

Zahtjev za donošenje rješenja iz stavka 1. ovog članka podnosi se najkasnije tri (3) mjeseca prije početka akademske godine.

Članak 16.

Ministarstvo redovito vrši provjeru da li sveučilište ispunjava uvjete iz ovog Zakona.

Ako Ministarstvo utvrdi da sveučilište ne ispunjava predviđene uvjete odredit će primjeren rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

U roku iz prethodnog stavka sveučilište ne može vršiti upis studenata u prvu godinu studija.

Ukoliko se u određenom roku nedostaci ne otklone Ministarstvo će rješenjem zabraniti obavljanje djelatnosti sveučilištu i o tomu obavijestiti osnivača sveučilišta i nadležni registarski sud.

Članak 17.

Sve statusne promjene koje se odnose na spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje iz sklopa sveučilišta vrše sukladno sa Zakonom o ustanovama.

Članak 18.

Sveučilište ostvaruje sljedeće zadaće:

1. izučava, potiče i koordinira unaprjeđenje i moderniziranje nastavnoznanstvenog, znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada od interesa za visokoškolske ustanove u sklopu sveučilišta,
2. donosi plan razvoja sveučilišta uz suglasnost Skupštine,
3. stara se o realiziranju plana razvoja sveučilišta,
4. predlaže Standarde i Normative visokog obrazovanja,
5. organizira dodiplomski i poslijediplomski studij iz interdisciplinarnih i multidisciplinarnih znanstvenih, odnosno umjetničkih oblasti,
6. daje prethodnu suglasnost na nastavne planove i nastavne programe predmeta dodiplomskog i poslijediplomskog studija uvažavajući suvremene standarde i dostignuća,
7. prati primjenu nastavnih planova i nastavnih programa i predlaže njihovo cjelovito preispitivanje i izmjene u rokovima ne duljim od četiri (4) godine,
8. utvrđuje matične nastavne predmete i matične visokoškolske ustanove za dodiplomski i poslijediplomski studij koje organiziraju i izvode za tu nastavu,
9. utvrđuje zajedničke predmete za grupacije visokoškolskih ustanova i opće predmete za sveučilište. Nastava iz ovih predmeta izvodi se na sveučilišnoj razini,
10. utvrđuje postupak za stjecanje doktorata znanosti i sudjeluje u provođenju tog postupka,
11. dodjeljuje počasni doktorat znanosti i sveučilišna počasna zvanja,
12. na prijedlog visokoškolskih ustanova i uz suglasnost osnivača utvrđuje kriterije i provodi postupak upisa studenata ,
13. raspisuje natječaj za nastavnike na interdisciplinarne i multidisciplinarne studije na sveučilištu za predmete na kojima nisu izabrani nastavnici na odgovarajućim visokoškolskim ustanovama,
14. na prijedlog visokoškolskih ustanova daje prethodnu suglasnost na izbor nastavnika i suradnika,
15. utvrđuje kriterije za izbor suradnika
16. utvrđuje i realizira programe znanstvenoistraživačkog rada na sveučilištu i prati realiziranje znanstvenoistraživačkog rada na visokoškolskim ustanovama,
17. potiče, prati i realizira znanstvenoistraživačku , nastavnu i stručnu suradnju, osniva ustrojbene jedinice prikladan za realiziranje znanstvenoistraživačkog , obrazovnog, stručnog i umjetničkog rada (instituti, zavodi, centri, odjeli, laboratorije i sl.),
18. bavi se izdavačkom djelatnošću i daje suglasnost za izdavanje sveučilišnih izdanja.

III VISOKOOBRAZOVNE USTANOVE

Članak 19.

Visokoobrazovne ustanove u smislu ovog Zakona čine:

- visokoobrazovne ustanove kao javne ustanove i

- visokoobrazovne ustanove kao ustanove.
Visokoobrazovne ustanove imaju svojstvo pravne osobe.

Članak 20.

Osnivanje visokoobrazovnih ustanova vrši se sukladno s ovim Zakonom, planom i programom razvoja Županije i Strategijom razvoja visokog obrazovanja iz članka 4. ovog Zakona.

Visokoobrazovne ustanove osnivaju se i rade sukladno sa Standardima i Normativima visokog obrazovanja koje donosi Vlada na prijedlog sveučilišta kao javne ustanove i mišljenje Ministarstva.

Standardima visokog obrazovanja (u daljnjem tekstu: Standard) utvrđuju se minimalni, kadrovski, pedagoški i materijalno-tehnički uvjeti za kvalitetno obavljanje nastavnog, znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada.

Normativima visokog obrazovanja (u daljnjem tekstu: Normativi) kvantitativno se utvrđuju uvjeti iz prethodnog stavka.

Osnivač, odnosno suosnivači i visokoobrazovne ustanove osiguravaju sredstva potrebna za osnivanje i rad.

Članak 21.

Visokoobrazovnu ustanovu kao javnu ustanovu može osnovati Županija samostalno ili s drugim županijama ili drugim pravnim, odnosno fizičkim osobama kada Skupština ocijeni da za njeno osnivanje postoji javni interes sukladno sa zakonom.

prije donošenja akta o osnivanju visokoobrazovne ustanove kao javne ustanove skupština usvaja elaborat o opravdanosti njenog osnivanja, koji utvrđuje i predlaže Vlada.

Mišljenje o elaboratu daje sveučilište ili visokoobrazovna ustanova koje odredi Ministarstvo.

Kada Skupština usvoji elaborat o opravdanosti osnivanja visokoobrazovne ustanove kao javne ustanove Vlada imenuje povjerenstvo matičara i utvrđuje rok za podnošenje izvješća o uspostavljanju visokoobrazovne ustanove kao javne ustanove.

Članak 22.

Visokoobrazovnu ustanovu kao ustanovu može osnovati i inozemna pravna i fizička osoba uz suglasnost Vlade sukladno sa zakonom.

Prije donošenja akta o osnivanju visokoobrazovne ustanove kao ustanove Ministarstvo utvrđuje da li su ispunjeni zakonom svi predviđeni uvjeti nakon čega Vlada razmatra elaborat o osnivanju visokoobrazovne ustanove kao ustanove i daje suglasnost za njeno osnivanje.

Elaborat iz prethodnog stavka podnosi osnivač visokoobrazovne ustanove koje odredi Ministarstvo.

Kada Vlada da suglasnost za osnivanje visokoobrazovne ustanove kao ustanove osnivač imenuje povjerenstvo matičara i utvrđuje rok za podnošenje izvješća o uspostavljanju visokoobrazovne ustanove kao ustanove.

Na temelju izvješća povjerenstva matičara osnivač donosi akt o osnivanju visokoobrazovne ustanove kao ustanove.

Članak 23.

Elaborat o opravdanosti osnivanja visokoobrazovne ustanove obvezno sadrži: ciljeve, duljinu trajanja studija, nastavni plan i okvirne nastavne programe, režim studija, stručni naziv koji se stječe po završetku studija, opće i posebne uvjete po Standardima visokog obrazovanja i Normativima i financijska sredstva potrebna za ispunjenje tih uvjeta kao i godišnju cijenu koštanja studija i načinu osiguranja financijskih sredstava.

Članak 24.

Povjerenstvo matičara iz članka 21. stavka 5. i članka 22. stavka 5. obavlja sljedeće poslove:

- donosi nastavni plan i nastavne programe sukladno članku 18. ovog Zakona,
- donosi opći akt o pravilima studija,
- objavljuje natječaj i vrši izbor nastavnika i suradnika za sve uže znanstvene, odnosno umjetničke oblasti ili nastavne predmete prve i druge godine studija od kojih najmanje jednu polovicu u radnom odnosu s punim radnim vremenom sukladno s člankom 18., člankom 80. i člankom 83. ovog Zakona,
- predlaže broj studenata za upis u prvu godinu studija.

Bliži propisi o sastavu i radu povjerenstva matičara donosi Ministarstvo.

Članak 25.

Osnivanje novog studija, odnosno odsjeka na visokoobrazovnoj ustanovi obavlja se po postupku i na način koji je utvrđen u članku 20. ovog Zakona.

Prestanak rada visokoobrazovne ustanove, novog studija, odnosno odsjeka visokoobrazovne ustanove vrši se sukladno sa Zakonom o ustanovama.

Članak 26.

Visokoobrazovna ustanova, odnosno odsjeci mogu imati ustrojbene jedinice: institute, centre, zavode, katedre, laboratorije i sl.

Članak 27.

Visokoobrazovna ustanova upisuje se u sudski registar i u registar visokoobrazovnih ustanova koji vodi Ministarstvo.

U registar visokoobrazovnih ustanova može se upisati visokoobrazovna ustanova koja ispunjava uvjete predviđene ovim Zakonom.

Članak 28.

Novoosnovana visokoobrazovna ustanova može početi sa radom na temelju rješenja Ministarstva o ispunjavanju uvjeta za početak rada.

Zahtjev za donošenje rješenja iz stavak 1. ovog članka podnosi se najkasnije tri (3) mjeseca prije početka akademske godine.

Članak 29.

Visokoobrazovna ustanova obavlja djelatnost visokog obrazovanja ako:

- ima definirane ciljeve, nastavni plan i nastavne programe donesene sukladno s ovim Zakonom,
- ima nastavnike za uže nastavne, odnosno umjetničke oblasti ili za nastavne programe od kojih je najmanje jedna polovina u radnom odnosu s punim radnim vremenom,
- ispunjava opće i posebne uvjete po Standardima i Normativima.

Članak 30.

Ministarstvo redovito provjerava da li visokoobrazovna ustanova ispunjava uvjete iz ovog Zakona.

Ako Ministarstvo utvrdi da visokoobrazovna ustanova ne ispunjava predviđene uvjete, odredit će rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

U roku iz prethodnog stavka visokoobrazovna ustanova ne može vršiti upis studenata u prvu godinu studija.

Ukoliko se u određenom roku nedostaci ne otklone Ministarstvo će rješenjem zabraniti obavljanje djelatnosti visokoobrazovnoj ustanovi i o tome obavijestiti osnivača i nadležni registarski sud.

Članak 31.

Visokoobrazovna ustanova ostvaruje sljedeće zadaće:

1. realizira i unapređuje nastavni znanstvenoistraživački, umjetnički i stručni rad,
2. utvrđuje plan razvoja fakulteta,
3. utvrđuje nastavne planove i programe uz prethodnu suglasnost sveučilišta,
4. utvrđuje stručne predmete,
5. visokoobrazovna ustanova surađuje s drugim visokoobrazovnim ustanovama u organiziranju znanstvenoistraživačkog, nastavnog i stručnog rada,
6. provodi aktivnosti na izradi i obrani doktorskih disertacija i sudjeluje u provođenju postupka za stjecanje doktorata znanosti sukladno sa statutom sveučilišta,
7. predlaže sveučilištu dodjeljivanje počasnih doktorata znanosti i počasnih sveučilišnih znanja,
8. predlaže kriterije i vrši upis studenata,
9. raspisuje natječaj i vrši izbor nastavnika i suradnika sukladno o odredbama ovog Zakona,
10. sukladno s ovim Zakonom, statutom sveučilišta i drugim aktima predlaže, bira i opoziva članove organa fakulteta,
11. u cilju realiziranja znanstvenoistraživačkog, obrazovnog, umjetničkog i stručnog rada kao ustrojbene jedinice osniva institute, centre, zavode, katedre, laboratorije i druge ustrojbene oblike,
12. organizira i izvodi odgovarajuće forme permanentnog obrazovanja i stručnog usavršavanja,
13. organizira i realizira izdavačku djelatnost posebice izdavanje udžbenika i druge znanstvene i stručne literature. Kako bi ova izdanja imala sveučilišni karakter, neophodna je suglasnost sveučilišta,
14. vodi brigu o materijalnim pitanjima nastavnika, suradnika i drugih zaposlenika na fakultetu,
15. na zahtjev Ministarstva, daje mišljenje u postupku nostrifikacije,
16. vrši i druge poslove sukladno s ovim Zakonom, statutom fakulteta i drugim aktima.

IV NASTAVNI I ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI, ODNOSNO UMJETNIČKI RAD

1. Dodiplomski studij

Članak 32.

Dodiplomski studij na sveučilištu, odnosno visokoškolskoj ustanovi traje najmanje dvije (2) godine za stjecanje više stručne spreme, a najmanje četiri (4) za stjecanje visoke stručne spreme sukladno sa Standardima i Normativima visokog obrazovanja.

Članak 33.

Visokoobrazovne ustanove su dužne da u cijelosti realiziraju nastavne planove i programe.

Visokoobrazovne ustanove mogu organizirati paralelni nastavni proces, odnosno izvanredni studij za osobe koje samostalno financiraju svoje obrazovanje.

Visinu troškova studija za paralelni nastavni proces, odnosno izvanredni studij na visokoobrazovnoj ustanovi kao javnoj ustanovi utvrđuje visokoobrazovna ustanova uz suglasnost Ministarstva.

Članak 34.

Dodiplomski studij se izvodi po nastavnom planu i nastavnim programima.

Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti i ukupan broj sati predavanja, vježbi i drugih obveznih oblika nastavnog rada (u daljnjem tekstu: nastava).

Nastavnim programom utvrđuje se sadržaj nastavnog predmeta, način izvođenja nastave i polaganje ispita i drugih vidova provjere znanja, obvezni udžbenici, priručnici i druga obvezna literatura na temelju koje se polaže ispit iz tog nastavnog predmeta.

Članak 35.

Nastavni predmeti su opći, stručni i fakultativni.

Stručni i opći predmeti su obvezni, a fakultativni su obvezni za studente koji su izvršili njihov izbor.

Fakultativni predmeti se uvode u nastavni plan i program i predlažu studentu kao izbor za proširivanje stručnih znanja i opće kulture.

Sveučilište može utvrditi da neki od stručnih predmeta budu zajednički predmeti kojim se daju zajednička stručna osnova, studentima koji studiraju komplementarne znanstvene, odnosno umjetničke oblasti.

Nastava iz općih predmeta može se organizirati na razini sveučilišta koji ovu nastavu organizira s matičnom visokoobrazovnom ustanovom.

Nastava i ispiti iz određenih predmeta mogu se obavljati i na drugoj visokoobrazovnoj ustanovi koja je matična za taj predmet što se regulira ugovorom između visokoobrazovnih ustanova.

Opće nastavne predmete za visokoobrazovnu ustanovu kao javnu ustanovu utvrđuje sveučilište kao javna ustanova.

Članak 36.

Nastavni plan i program općih predmeta donosi sveučilište.

Nastavni plan i program ostalih predmeta utvrđuje visokoobrazovna ustanova uz prethodnu suglasnost sveučilišta.

Članak 37.

Nastavni plan dodiplomskog studija sastavni je dio statuta visokoobrazovne ustanove, odnosno statuta sveučilišta koji organizira studij.

Visokoobrazovna ustanova, odnosno sveučilište koji organiziraju dodiplomski studij dužni su objaviti nastavne programe na način utvrđen statutom visokoobrazovne ustanove, odnosno općim aktom sveučilišta.

Članak 38.

Primjenu nastavnog plana i nastavnih programa prati nastavnoznanstveno, odnosno nastavnoumjetničko vijeće visokoobrazovne ustanove, odnosno odgovarajući stručni organ sveučilišta koji organizira dodiplomski studij i daje prijedlog za njihovu izmjenu.

Nastavnoznanstveno, odnosno nastavnoumjetničko vijeće visokoobrazovne ustanove, odnosno odgovarajući stručni organ sveučilišta dužno je najkasnije u roku od četiri (4) godine

od početka primjene nastavnog plana i nastavnih programa pokrene postupak za njihovo cjelovito preispitivanje.

Izmjena nastavnog plana i nastavnih programa vrši se po istom postupku, kao i za njihovo donošenje utvrđenim ovim Zakonom.

Studenti imaju pravo da završe započeti dodiplomski studij po nastavnom planu koji je važio prije izvršene izmjene u roku utvrđenom statutom visokoobrazovne ustanove, odnosno općim aktom sveučilišta koji organizira studij.

Članak 39.

Akadska godina počinje 01 listopada tekuće i završava se 30. rujna naredne kalendarske godine.

Akadska godina dijeli se na dva semestra.

Nastava u jednom semestru traje petnaest (15) tjedana.

Tjedni broj sati: predavanja, seminara i vježbi za studente ne može biti manji od dvadeset (20) niti veći od trideset (30) sati.

Ispiti se obavljaju u ispitnim rokovima koje utvrđuje visokoobrazovna ustanova, odnosno sveučilište. U tijeku akademske godine najmanji broj ispitnih rokova je četiri (4), s tim da svaki ispitni rok ima najmanje dva (2) ispitna termina.

2. Poslijediplomski studij

Članak 40.

Sveučilište utvrđuje matične visokoobrazovne ustanove na kojima se može organizirati poslijediplomski studij iz odgovarajućih znanstvenih i umjetničkih oblasti, odnosno disciplina.

Sveučilište može utvrditi na više visokoobrazovnih ustanova mogu organizirati multidisciplinarnu i interdisciplinarnu studije.

Normativi i Standardi, nastavni planovi i nastavni programi za poslijediplomske studije utvrđuju se na način i po postupku utvrđenom u članku 20. stavak 2., članku 34. i članku 36. stavak 2. ovog Zakona.

Članak 41.

Poslijediplomski studij za stjecanje znanstvenog, odnosno umjetničkog stupnja magistra i stjecanje stručnog stupnja specijaliste organizira visokoobrazovna ustanova.

Poslijediplomski studij za stjecanje znanstvenog, odnosno umjetničkog stupnja magistra iz interdisciplinarnih i multidisciplinarnih znanstvenih, odnosno umjetničkih oblasti organizira sveučilište.

Poslijediplomski studij za stjecanje znanstvenog, odnosno umjetničkog stupnja magistra traje najmanje četiri (4) semestra, a za stjecanje stručnog stupnja specijaliste traje najmanje dva (2) semestra.

Članak 42.

Poslijediplomski magistarski studij završava se uspješnom javnom obranom magistarskog rada.

Poslijediplomski specijalistički studij završava se uspješnom javnom obranom specijalističkog rada.

Specijalizacija za pojedine oblasti uređuje se posebnim propisom.

Nakon obrane magistarskog, odnosno specijalističkog rada kandidatu se izdaje odgovarajuća diploma.

Visokoobrazovne ustanove, članice sveučilišta, dužne su da magistarski, odnosno specijalistički rad nakon obrane dostave sveučilištu.

Članak 43.

Znanstveni, odnosno umjetnički stupanj magistra i stručni stupanj specijaliste, može se oduzeti ako se naknadno utvrdi da magistarski, odnosno specijalistički rad nije samostalan rad.

Odluku o oduzimanju znanstvenog, odnosno umjetničkog stupnja magistra i stručnog ispita specijaliste donosi visokoobrazovna ustanova koja organizira poslijediplomski studij i javno je objavljuje na način utvrđen statutom visokoobrazovne ustanove i sveučilišta.

Članak 44.

Statutom visokoobrazovne ustanove i sveučilišta koji organiziraju poslijediplomski studij bliže se utvrđuju uvjeti i postupak za stjecanje znanstvenog, odnosno umjetničkog stupnja magistra i stručnog stupnja specijaliste i uvjeti i postupak za oduzimanje tih stupnjeva.

3. Znanstveni stupanj doktora znanosti

Članak 45.

Znanstveni stupanj doktora znanosti je najviši znanstveni stupanj koji se stječe na sveučilištu.

Matične visokoobrazovne ustanove za stjecanje doktorata za odgovarajuću znanstvenu oblast utvrđuje sveučilište.

Znanstveni stupanj doktora znanosti stječe se uspješnom javnom obranom doktorske disertacije.

Doktorska disertacija je rezultat samostalnog znanstvenoistraživačkog rada kojim se daju novi znanstveni rezultati i originalni doprinosi razvoju znanstvene misli.

Članak 46.

Znanstveni stupanj doktora znanosti može steći kandidat s odgovarajućom visokom stručnom spremom u matičnoj znanstvenoj oblasti i koji ispunjava sljedeće uvjete:

- da ima znanstveni stupanj magistra iz odgovarajuće oblasti,
- da ima znanstvene radove iz odgovarajuće oblasti, i
- da ima uspješno obranjenu doktorsku disertaciju.

Članak 47.

Ocjenu uvjeta iz prethodnog članka i podobnost teme doktorske disertacije vrši povjerenstvo koje na prijedlog matične visokoobrazovne ustanove formira sveučilište.

Članovi povjerenstva iz stavka 1. ovog članka su nastavnici visokoobrazovnih ustanova, znanstveni djelatnici i članovi akademija znanosti i umjetnosti od kojih svi imaju znanstveni stupanj doktora znanosti, a većina je iz znanstvene oblasti iz koje se prijavljuje doktorska disertacija.

Članak 48.

Visokoobrazovna ustanova je dužna odrediti mentora radi pružanja pomoći kandidatu prilikom izrade doktorske disertacije.

Mentor može biti redoviti ili izvanredni profesor koji ima objavljene znanstvene radove iz znanstvene oblasti iz koje se radi doktorska disertacija.

Članak 49.

Doktorska disertacija javno se brani pred povjerenstvom formiranim u sastavu i na način utvrđen u članku 47. ovog Zakona.

Sveučilište, odnosno visokoobrazovna ustanova dužna je doktorsku disertaciju učiniti dostupnom javnosti najkasnije trideset (30) dana prije njene obrane na način utvrđen statutom sveučilišta.

Objavljena doktorska disertacija dostavlja se svim matičnim visokoobrazovnim ustanovama u BiH i sveučilišnim knjižnicama u BiH.

Sveučilište, odnosno visokoobrazovna ustanova dužna je izvod iz doktorske disertacije objaviti na način utvrđen statutom sveučilišta.

Članak 50.

Znanstveni stupanj doktora znanosti može se oduzeti naknadno ako se utvrdi da doktorska disertacija nije rezultat samostalnog znanstvenoistraživačkog rada.

Odluku o oduzimanju znanstvenog stupnja doktora znanosti donosi sveučilište i javno je objavljuje na način utvrđen statutom sveučilišta.

Članak 51.

Statutom sveučilišta i visokoobrazovne ustanove bliže se utvrđuje postupak za stjecanje znanstvenog stupnja doktora znanosti i za oduzimanje tog stupnja.

Članak 52.

Sveučilište može dodijeliti počasni doktorat znanosti.

Počasni doktorat znanosti se dodjeljuje sukladno s uvjetima predviđenim statutom sveučilišta.

4. Stručno usavršavanje

Članak 53.

Stalne i povremene oblike stručnog usavršavanja i permanentnog obrazovanja organizira sveučilište i visokoobrazovna ustanova.

Program iz stavka 1. ovog članka donosi fakultetsko vijeće visokoobrazovne ustanove.

O završenim pojedinim oblicima iz stavka 1. ovog članka izdaje se odgovarajuće uvjerenje.

5. Znanstvenoistraživački, odnosno umjetnički rad.

Članak 54.

Znanstvenoistraživački, odnosno umjetnički rad organizira se radi unapređenja znanstvenih i umjetničkih disciplina koje se izučavaju na visokoobrazovnim ustanovama i sveučilištu.

Znanstvenoistraživački, odnosno umjetnički rad izvodi se prema programu rada koji donosi znanstvenonastavno, odnosno nastavnoumjetničko vijeće visokoobrazovne ustanove, odnosno stručni organ sveučilišta.

Nastavnici i viši asistenti ostvaruju program iz prethodnog stavka u sklopu svojih radnih obveza.

Pored znanstvenoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada određenog u stavku 1. ovog članka visokoobrazovna ustanova obavlja znanstvenoistraživački, odnosno umjetnički rad sukladno s posebnim zakonom.

V STUDENTI

Članak 55.

Status studenta stječe se upisom u odgovarajuću godinu studija i reguliranjem obveza troškova studiranja.

Upis u prvu godinu studija vrši se na temelju natječaja.

Pravo sudjelovanja na natječaju imaju državljani BiH sa završenim četverogodišnjim srednjim obrazovanjem sukladno sa Zakonom o srednjem obrazovanju.

Pravo sudjelovanja na natječaju imaju i strani državljani sa završenom odgovarajućom četverogodišnjom srednjom školom sukladno s konvencijama i međunarodnim ugovorima na temelju izvršene nostrifikacije i sukladno s odredbama ovog Zakona.

Članak 56.

Natječaj za upis studenata u prvu godinu studija visokoobrazovne ustanove kao javne ustanove sadrži:

1. broj kandidata koji će se financirati iz Proračuna Županije,
2. broj kandidata koji samostalno plaćaju troškove studija,
3. visinu troškova studija za studente koji će se financirati iz Proračuna Županije,
4. osnove i mjerila za utvrđivanje redoslijeda prijama kandidata za upis,
5. način provjere znanja i sposobnosti kandidata za odgovarajući studij uključujući uspjeh u srednjoj školi,
6. vrijeme provjere znanja i sposobnosti kandidata za odgovarajući studij,
7. nadležne organe i postupak zaštite prava kandidata koji nisu primljeni za upis.
8. vrijeme upisa primljenih kandidata.

Elemente natječaja iz točke 2. i 3. prethodnog stavka utvrđuje Ministarstvo, a iz točke 4., 5., 6., 7. i 8. visokoobrazovna ustanova, odnosno sveučilište.

Elemente iz točke 1. Ministarstvo utvrđuje na prijedlog sveučilišta sukladno s planom upisa studenata i sukladno s prostornim i kadrovskim uvjetima i uvjetima opremljenosti visokoobrazovne ustanove, a elemente iz točke 4. utvrđuje visokoobrazovna ustanova sukladno zajedničkim osnovama i mjerilima za utvrđivanje redoslijeda prijama kandidata koje donosi sveučilište.

Natječaj za upis studenata u prvu godinu studija objavljuje sveučilište, odnosno visokoobrazovna ustanova, ako nije u sklopu sveučilišta, u dnevnom tisku, uz prethodnu suglasnost Ministarstva najkasnije dva (2) mjeseca prije početka akademske godine.

Članak 57.

Kandidati imaju pravo sudjelovanja na natječaju i prije izvršne nostrifikacije ili ekvivalencije svjedodžbe o završenom srednjem obrazovanju u inozemstvu.

Kandidat iz stavka 1. ovog članka može se upisati u prvu godinu studija nakon izvršene nostrifikacije ili ekvivalencije svjedodžbe o završenom srednjem obrazovanju u inozemstvu, a najkasnije do početka akademske godine.

Članak 58.

Status studenata poslijediplomskog studija stječe se upisom u prvu godinu poslijediplomskog studija.

Upis se vrši na temelju natječaja.

Pravo sudjelovanja na natječaju imaju kandidati sa završenom odgovarajućom visokom stručnom spremom ovisno od vrste poslijediplomskog studija.

Sadržaj i način objavljivanja natječaja utvrđuje visokoobrazovna ustanova i sveučilište kada organizira poslijediplomski studij.

Članak 59.

Visokoobrazovna ustanova, odnosno sveučilište koji organiziraju studij i poslijediplomski studij izdaje upisanom studentu upisnicu (indeks) kojom se dokazuje status studenta.

Članak 60.

Studenti ostvaruju prava i izvršavaju obveze u tijeku studija sukladno s nastavnim planovima i programima, odnosno statutom visokoobrazovne ustanove, odnosno općima katom sveučilišta koji organizira studij i ovim Zakonom.

Članak 61.

Student javne visokoobrazovne ustanove može upisati narednu godinu studija s najviše nepoložena dva (2) ispita iz prethodne godine studija koje definira visokoobrazovna ustanova i kada ispuni uvjete utvrđene u statutu sveučilišta, odnosno visokoobrazovne ustanove i regulira financijske obveze studiranja sukladno s odredbama ovog Zakona.

Student koji ne ispuni uvjete za upis u narednu godinu studija obnavlja upis u istu godinu studija uz reguliranje obveze troškova studiranja koje utvrđuje visokoobrazovna ustanova, a koji ne mogu biti veći od 25% iznosa iz članka 98. ovog Zakona.

Članak 62.

Student koji je ovjerio posljednji semestar studija stječe status studenta - absolventa u naredna dva (2) semestra.

Po isteku absolventskog statusa student zadržava pravo polaganja ispita uz odgovarajuću materijalnu nadoknadu koju utvrđuje visokoobrazovna ustanova.

Članak 63.

Prava i obveze studenta miruju dok je na odsluženju, odnosno dosluženju vojnog roka, na porodiljskom odsustvu i u drugim opravdanim slučajevima.

Visokoobrazovna ustanova, odnosno sveučilište koji organiziraju studij može studentu, na njegov zahtjev, odobriti da mu iz opravdanih razloga određeno vrijeme, a najdulje godinu dana miruju prava i obveze.

Student komu ne miruju prava i obveze sukladno s prethodnim stavkom i koji ne upiše narednu godinu studija, odnosno ne obnovi upis u istu godinu studija izjednačava se sa studentom koji se ispisao iz visokoobrazovne ustanove.

Članak 64.

Statutom visokoobrazovne ustanove, odnosno statutom sveučilišta koji organizira studij, pored pitanja utvrđenih Zakonom o ustanovama, reguliraju se i pitanja:

- vrijeme održavanja nastave,
- ispitni rokovi,
- način polaganja ispita i izvršavanje drugih obveza,
- način i vrijeme izvješćivanja studenata o ostvarivanju prava i izvršavanju obveza iz nastave, o datumu i mjestu održavanja ispita i o rezultatima ispita i drugih izvršenih obveza,

- pravo prigovora na ocjenu,
- bliže uvjete za upis u narednu godinu studija,
- prava i obveze studenata koji su obnovili upis,
- uvjeti i način ponovnog stjecanja statusa studenta,
- način priznavanja položenih ispita u istoj ili drugoj visokoobrazovnoj ustanovi,
- mogućnosti i uvjeti prelaska i nastavka studija s druge visokoobrazovne ustanove,
- način ostvarivanja javnosti rada,
- uvjeti za prijevremeno završavanje studija,
- uvjeti i način uključivanja studenata u znanstvenoistraživački i znanstvenoumjetnički rad,
- pohvale i nagrade,
- lakše i teže povrede obveza studenata,
- nadležnih organa i postupaka odlučivanja o pravima i obvezama studenata i o zaštiti prava kandidata koji nisu primljeni po natječaju za upis u prvu godinu studija,
- uvjeti stjecanja diplome,
- obveze nastavnika i suradnika u izvođenju nastave i znanstvenoistraživačkom radu,
- uvjeti pod kojim zainteresirane osobe mogu pohađati nastavu i polagati ispite iz određenih nastavnih predmeta.

Članak 65

Znanje i sposobnost studenata na ispitu ocjenjuje se ocjenom od jedan (1) do pet (5). Ocjena dva (2) je najniža prolazna ocjena.

Članak 66.

Disciplinske mjere u slučaju povrede obveza studenata su: opomena, javna opomena i isključenje iz visokoobrazovne ustanove.

Mjera isključenja može se izreći u trajanju od jedne (1) do tri (3) akademske godine za teže povrede obveza utvrđene statutom sveučilišta, odnosno visokoobrazovne ustanove.

Članak 67.

Status studenta prestaje:

- diplomiranjem,
- ispisom, odnosno u slučaju iz članka 63. stavak 3. ovog Zakona,
- danom izrečene mjere isključenja,
- danom stupanja na izdržavanje kazne zatvora dulje od šest (6) mjeseci.

Članak 68.

Visokoobrazovna ustanova, odnosno sveučilište koji organiziraju studij, postupa po Zakonu o upravnom postupku kada rješava o pojedinačnim pravima i obvezama o:

- upisu kandidata u prvu godinu studija,
- upisu studenata u narednu godinu studija,
- pravu studenata na izdavanju diplome,
- pravu studenata na izdavanju uvjerenja i potvrda o tijeku studija i statusa studenta,
- mjerama za povrede obveza studenata,
- obvezi plaćanja troškova studija.

Članak 69.

Studenti poslijediplomskog studija ostvaruju prava i izvršavaju obveze u tijeku studija sukladno s ovim Zakonom i statutom visokoobrazovne ustanove, odnosno sveučilišta koji organizira poslijediplomski studij.

Na prava i obveze studenata poslijediplomskog studija primjenjuju se odredbe članka 63. do 68. ovog Zakona.

VI NASTAVNICI I SURADNICI

Članak 70.

Nastavnici se biraju u zvanje docenta, izvanrednog profesora i redovitog profesora.

Nastavnici općih predmeta mogu se birati u zvanja predavača ako visokoobrazovna ustanova nije matična za taj predmet.

Za stručnoumjetničke predmete iz oblasti za koje ne postoji školovanje na razini visokog obrazovanja može se izabrati predavač koji ima postignute umjetničke rezultate i koji je svojim stvaralaštvom dao značajan prilog u toj oblasti umjetnosti.

Članak 71.

Uvjeti za izbor nastavnika su:

- za predavača: znanstveni stupanj magistra ili stručni stupanj specijaliste i znanstveni, odnosno stručni radovi objavljeni u znanstvenim ili stručnim časopisima i zbornicima i pokazani rezultati o znanstvenonastavnom radu,
- za docenta: znanstveni stupanj doktora znanosti, znanstveni radovi objavljeni u znanstvenim ili stručnim časopisima i zbornicima i pokazani rezultati u znanstvenonastavnom radu,
- za izvanrednog profesora: znanstveni stupanj doktora znanosti, objavljena recenzirana znanstvena knjiga, sveučilišni udžbenik ili monografija, više znanstvenih radova objavljenih u znanstvenim časopisima i zbornicima, rezultati osobnih istraživanja u primjeni, doprinos u podizanju novog nastavnog, odnosno znanstvenoistraživačkog kadra i pokazani rezultati u znanstvenonastavnom radu,
- za redovitog profesora: znanstveni stupanj doktora znanosti, više objavljenih knjiga i drugih znanstvenih radova citiranih u znanstvenoj literaturi, rezultati osobnih istraživanja u primjeni priznatih u znanstvenoistraživačkoj javnosti, doprinos razvoju i afirmaciji znanstvene i stručne oblasti kojom se bavi i doprinos u podizanju nastavnog i znanstvenoistraživačkog kadra. Objavljeni znanstveni i stručni radovi u smislu prethodnog stavka moraju biti pretežito iz znanstvene, odnosno stručne oblasti za koju se nastavnik bira.

Pod doprinosom u podizanju novog nastavnog i znanstvenoistraživačkog kadra podrazumijeva se naročito: mentorstvo pri izradi doktorskih disertacija ili magistarskih radova i rukovođenje znanstvenoistraživačkim projektima.

Članak 72.

Uvjeti za izbor nastavnika stručnoumjetničkih predmeta na umjetničkoj akademiji su:

- za docenta: visoka stručna sprema, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva i pokazani rezultati u nastavnoumjetničkom radu,
- za izvanrednog profesora: visoka stručna sprema, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva, priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućim oblastima umjetnosti i prikazani rezultati u nastavnoumjetničkom radu,
- za redovitog profesora: visoka stručna sprema, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva koji su značajno doprinijeli razvoju kulture i umjetnosti i doprinos podizanju nastavnog i umjetničkog kadra.

Kriteriji za izbor nastavnika iz alineja 1. i 2. ovog članka preciznije će se regulirati statutom visokoobrazovne ustanove.

Odredbe iz stavka 1. i 2. ovog članka primjenjuju se i na nastavnike u ostalih visokoobrazovnih ustanovama, ako je za nastavni predmet od naročitog značenja umjetnički kriterij.

Nastavni predmeti iz prethodnog stavka utvrđuju se statutom visokoobrazovne ustanove uz prethodnu suglasnost sveučilišta.

Za ostale predmete primjenjuju se odredbe prethodnog članka.

Članak 73.

Nastavnik se bira za užu znanstvenu, odnosno umjetničku oblast ili za nastavni predmet.

Visokoobrazovna ustanova obvezna je da uz nastavnika s navršениh 55 godina života i koji predaje stručni predmet ima izabranog višeg asistenta ili asistenta.

Nastavnik koji je ispunio uvjete za prestanak ugovora o radu zbog navršениh 65 godina života može ostati u stalnom radnom odnosu najdulje do kraja akademske godine u kojoj navršava 70 godina života, ako postoji nastavna potreba i ako se na natječaj ne prijavi kandidat koji ispunjava uvjete za izbor.

Visokoobrazovna ustanova obvezna je raspisivati natječaj za izbor potrebitih nastavnika prije početka svake akademske godine.

Članak 74.

Suradnici se biraju u zvanja: asistent i viši asistent.

Drugi suradnici koji ne sudjeluju u nastavi utvrđuju se Statutom visokoobrazovne ustanove.

Članak 75.

Uvjeti za izbor suradnika su:

- za asistenta: visoka stručna sprema i upisan poslijediplomski znanstveni studij za stjecanje akademskog stupnja magistra znanosti,
- za višeg asistenta: akademski stupanj magistra znanosti, a za umjetničke predmeta na akademijama, visoka stručna sprema i javnog predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva.

Asistent i viši asistent biraju se za užu znanstvenu, odnosno umjetničku oblast ili za nastavni predmet.

Drugi uvjeti za izbor asistenta, višeg asistenta i uvjeti za izbor drugih suradnika utvrđuju se statutom visokoobrazovne ustanove.

Članak 76.

Visokoobrazovna ustanova obvezna je donijeti program mjera za stvaranje uvjeta za akademsko napredovanje suradnika.

Članak 77.

Suradnici ne mogu samostalno držati predavanje niti obavljati ispite.

Članak 78.

Asistent se bira na vrijeme od četiri (4) godine i može biti još jednom ponovno izabran u isto zvanje.

Visi asistent se bira na vrijeme od tri (3) godine i može biti još jednom ponovno izabran u isto zvanje.

Visokoobrazovna ustanova može, pod uvjetima utvrđenim statutom, dodijeliti zvanje naslovnog docenta višem asistentu koji ispuni uvjete iz članka 71. stavak 1. alineja 2., odnosno članka 72. stavak 1. alineja 1. ovog Zakona.

Predavač se bira na vrijeme od pet (5) godina i može biti ponovno biran u isto zvanje.

Docent se bira na vrijeme od pet (5) godina i po isteku tog perioda može biti ponovnog izabran u isto ili više zvanje.

Izvanredni profesor se bira na vrijeme od šest (6) godina i po isteku tog razdoblja može biti ponovno izabran u isto ili više zvanje.

Redoviti profesor se bira na neodređeno vrijeme.

Prilikom izbora u isto ili više zvanje uzimaju se u obzir samo reference: objavljeni radovi, knjige i rezultati osobnih istraživanja u primjeni, odnosno javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva u vremenu od posljednjeg izbora.

Nastavnik i suradnik može biti biran u više zvanje i prije isteka roka na koji je izabran ukoliko postigne rezultate u znanstvenom, odnosno umjetničkom radu propisane za više zvanje i ukoliko je proveo najmanje tri (3) godine u nastavi nakon posljednjeg izbora.

Članak 79.

Nastavnik, odnosno suradnik koji je biran na jednoj visokoobrazovnoj ustanovi može predavati, odnosno izvoditi nastavu na istom predmetu bez ponovnog izbornog postupka i na drugoj visokoobrazovnoj ustanovi koja pripada istom sveučilištu.

Nastavnika, odnosno suradnika koji je biran na drugoj visokoobrazovnoj ustanovi koja je u sklopu drugo sveučilišta može biti biran na način iz prethodnog stavka o čemu odlučuje fakultetsko vijeće visokoobrazovne ustanove koja vrši izbor.

Članak 80.

Izbor u nastavnička zvanja vrši visokoobrazovna ustanova uz prethodnu suglasnost sveučilišta.

Suradnike bira visokoobrazovna ustanova.

Izbor se vrši na temelju natječaja koji na prijedlog fakultetskog vijeća objavljuje visokoobrazovna ustanova sukladno sa svojim statutom.

Natječaji iz prethodnog stavka objavljuju se u dnevnom tisku.

Članak 81.

Za pripremanje prijedloga za izbor fakultetskog vijeća imenuje se povjerenstvo iz reda nastavnika u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira.

Većina članova povjerenstva mora biti iz užeg, a ostali mogu biti iz srodne znanstvene, odnosno umjetničke oblasti za koju se kandidat bira.

Članak 82.

Kandidat koji nije ranije izvodio nastavu u visokoobrazovnoj ustanovi dužan je da pred povjerenstvom iz stavka 1. i 2. članka 81. ovog Zakona održi predavanje iz nastavnog predmeta, odnosno uže nastavne oblasti za koju je konkurirao.

Povjerenstvo iz stavka 1. ovog članka cijenit će u postupku izbora kandidata uspješnost pristupnog predavanja.

Sveučilište, odnosno visokoobrazovna ustanova dužna je da oglasi vrijeme održavanja predavanja iz prethodnog stavka ovog članka.

Članak 83.

Fakultetsko vijeće dostavlja sveučilištu prijedlog za davanje suglasnosti za izbor nastavnika.

Rok za dostavljanje prijedloga za izbor ne može biti dulji od šezdeset (60) dana od dana isteka roka za podnošenje prijave na natječaj.

Sveučilište je dužno da u roku od trideset (30) dana od dana prijama prijedloga za izbor dostavi visokoobrazovnoj ustanovi suglasnost, odnosno odbije davanje suglasnosti na izbor.

Sveučilište daje suglasnost iz prethodnog stavka na temelju mišljenja matične visokoobrazovne ustanove.

Članak 84.

Postupak izbora suradnika utvrđuje se statutom visokoobrazovne ustanove.

Članak 85.

Nastavniku i višem asistentu koji ne bude izabran u isto ili više zvanje prestaje radni odnos sukladno s općim aktom visokoobrazovne ustanove.

Za nastavnika i višeg asistenta iz članka 1. ovog članka koji ima do 15 godina staža otkazni rok iznosi šest (6) mjeseci, a s duljim stažem otkazni rok iznosi jednu (1) godinu.

Asistentu prestaje radni odnos istekom vremena za koje je zasnovao radni odnos.

Članak 86.

Statutom visokoobrazovne ustanove sukladno sa statutom sveučilišta utvrđuje se:

- način osiguranja nesmetanog izvođenja nastave i održavanje ispita za vrijeme dok je nastavnik na bolovanju, odsustvu ili obavlja javnu funkciju,
- slučajevi, postupak i vrijeme pozivanja nastavnika drugih visokoobrazovnih ustanova da izvode nastavu određenog nastavnog predmeta,
- slučajevi i postupak pozivanja nastavnika drugih visokoobrazovnih ustanova, znanstvenih djelatnika ili istaknutih stručnjaka iz prakse da odreže pojedina predavanja ili druge oblike nastave.

Nastavnici, odnosno znanstveni djelatnici i istaknuti stručnjaci iz prakse iz alineje 2. i 3. prethodnog stavka ne zasnivaju radni odnos u visokoobrazovnoj ustanovi.

Članak 87

Na prijedlog visokoobrazovne ustanove sveučilište može umirovljenom redovitom profesoru dodijeliti počasno zvanje profesor emeritus.

Profesor emeritus može biti angažiran kao mentor pri izradi doktorskih, magistarskih i specijalističkih radova za ocjenu i obranu istih, biti u povjerenstvu za izbor nastavnika za vođenje i radu znanstvenoistraživačkim projektima za održavanje ciklusa predavanja i drugim aktivnostima utvrđenim statutom sveučilišta.

VII ORGANI SVEUČILIŠTA

1. Upravno vijeće

Članak 88.

Sveučilištem upravlja upravno vijeće koje broji pet (5) do jedanaest (11) članova.

Predsjednika i članove upravnog vijeća sveučilišta imenuje i razrješava osnivaatelj, odnosno suosnivaatelj.

Najmanje $\frac{1}{3}$ članova upravnog vijeća sveučilišta kao javne ustanove imenuje se iz reda redovitih profesora.

Rektor ne može biti član upravnog vijeća, ali sudjeluje u njegovom radu.

Upravno vijeće sveučilišta obavlja poslove utvrđene statutom sveučilišta sukladno ovom Zakonu.

2. Rektor

Članak 89.

Rektor je rukovodni organ sveučilišta.

Rektor organizira i rukovodi radom sveučilišta, zastupa sveučilište prema trećim osobama i odgovoran je za zakonitost rada sveučilišta.

Rektora sveučilišta bira, imenuje i razrješava senat sveučilišta na prijedlog upravnog vijeća sveučilišta.

Rektor se imenuje iz reda redovitih profesora visokoobrazovne ustanove članice sveučilišta.

Rektor se imenuje na period od dvije (2) godine s mogućnošću izbora za rektora najviše dva puta uzastopce.

Osoba izabrana za rektora ostvaruje određena prava iz radnog odnosa na sveučilištu kako je to predviđeno statutom sveučilišta dok mu traje mandat.

Sveučilište može imati jednog ili više prorektora koji se biraju na isti način kao i rektor.

Rektor i prorektor ne mogu vršiti funkciju dekana, prodekana ili biti član upravnog vijeća visokoobrazovne ustanove članice sveučilišta.

3. Senat

Članak 90.

Senat je stručni organ sveučilišta i čine ga dekani fakulteta i umjetničkih akademija, te druge osobe što se bliže uređuje statutom sveučilišta.

Radom senata rukovodi rektor.

Senat sveučilišta je nadležan da:

- potiče i koordinira unapređenje i modernizaciju znanstvenog, znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada od interesa za visokoškolske ustanove,
- daje mišljenje o pitanjima nastave, znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti sveučilišta,
- donosi nastavni plan i program općih nastavnih predmeta i nastavnih planova i programa interdisciplinarnih i multidisciplinarnih studija koje organizira sveučilište,
- daje mišljenje o statutu sveučilišta i planu razvoja sveučilišta,
- daje prethodnu suglasnost na nastavne planove i nastavne programe do diplomskog i poslijediplomskog studija,
- daje suglasnost za izbor u nastavnička zvanja,
- prati primjenu nastavnog plana i programa visokoobrazovnih ustanova, inicira i predlaže njihovo preispitivanje u zakonskom roku,
- prati realiziranje plana razvoja sveučilišta sa stajališta ostvarivanja nastavnog, znanstvenoistraživačkog, umjetničkog i stručnog rada putem godišnjih izvješća dekana o radu visokoobrazovnih ustanova,

- formira povjerenstvo iz članka 47. ovog Zakona,
- odlučuje o pitanjima iz članka 18. točke 4., 8., 9., 10., 12., 14., 15., 16. i 17.,
- obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i statutom sveučilišta.

VIII ORGANI VISOKOOBRAZOVNE USTANOVE

1. Fakultetsko vijeće

Članak 91.

Fakultetsko vijeće (u daljnjem tekstu: vijeće) je stručni organ visokoobrazovne ustanove koga čine svi redoviti profesori, izvanredni profesori i docenti, te nastavnici i suradnici izabrani u nastavnička i suradnička zvanja stalno zaposleni i gostujući.

Vijeće ima sljedeću zadaću.

- donosi nastavni plan i nastavne programe uz prethodnu suglasnost sveučilišta,
- donosi programe znanstvenoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada,
- na zahtjev Ministarstva daje mišljenje u postupku nostrifikacije i ekvivalencije diploma, završenih pojedinih godina studija i položenih ispita,
- ocjenjuje rezultate nastave i znanstvenoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada,
- vrši izbor nastavnika i suradnika sukladno s člankom 18. točka 14. i 15. ovog Zakona,
- obavlja i druge poslove sukladno ovom Zakonu i statutu visokoobrazovne ustanove.

Statutom visokoobrazovne ustanove određuje se sastav i broj članova vijeća, te sastav, broj i nadležnost drugih stručnih organa visokoobrazovne ustanove.

2. Upravno vijeće

Članak 92.

Visokoobrazovnom ustanovom upravlja Upravno vijeće.

Predsjednik i članovi Upravnog vijeća visokoobrazovne ustanove imenuju se i razrješavaju sukladno sa Zakonom o ustanovama.

Upravno vijeće visokoobrazovne ustanove kao javne ustanove ima pet (5) članova.

3. Dekan

Članak 93.

Visokoobrazovnom ustanovom rukovodi dekan koji se imenuje na period od dvije (2) godine s mogućnošću još jednog uzastopnog izbora.

Dekan visokoobrazovne ustanove kao javne ustanove imenuje se iz reda redovitih i izvanrednih profesora u stalnom radnom odnosu u toj visokoobrazovnoj ustanovi na prijedlog fakultetskog vijeća.

Visokoobrazovna ustanova ima jednog ili više prodekana.

Dekan visokoobrazovne ustanove predlaže prodekane za mandatni period za koji je izabran, a njihov izbor vrši fakultetsko vijeće uz davanje mišljenja rektora sveučilišta sa statutom visokoobrazovne ustanove.

IX EVIDENCIJA I JAVNE ISPRAVE

Članak 94

Sveučilište i visokoobrazovne ustanove vode matične knjige studenata i osoba koje su stekle višu, odnosno visoku stručnu spremu, stručni stupanj specijaliste, znanstveni, odnosno umjetnički stupanj magistra i znanstveni stupanj doktora znanosti.

Pored evidencije iz stavka 1. ovog članka visokoobrazovne ustanove vode i evidenciju o ispitima, uspjehu studenata i druge evidencije utvrđene statutom.

Matične knjige i evidencije o izdanim diplomama trajno se čuvaju.

Bliže propise o načinu vođenja druge evidencije donosi sveučilište, odnosno visokoobrazovna ustanova.

Članak 95.

Javne isprave u smislu ovog Zakona su: diploma o stečenom znanstvenom stupnju doktora znanosti, odnosno magistra, diploma o stečenom stupnju sprema i zvanju, indeks, ispisnice, uvjerenje o diplomiranju, uvjerenje o položenim ispitima, uvjerenje o uspjehu u studiju i uvjerenje o sudjelovanju u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja i permanentnog obrazovanja i druge javne isprave sukladno sa zakonom.

Diplomu o stjecanju više ili visoke stručne sprema, specijalističke diplome iz svih znanstvenih i tehnoloških oblasti, kao i diploma o stečenom znanstvenom stupnju magistra, odnosno doktora znanosti izdaje isključivo sveučilište.

Bliži propisi o sadržaju javnih isprava u smislu ovog Zakona donosi Ministarstvo.

X FINANCIRANJE

Članak 96.

Sredstva za zadovoljavanje potreba funkcioniranja sveučilišta, odnosno visokoobrazovne ustanove osigurava osnivač, odnosno osnivači i samo sveučilište, odnosno visokoobrazovna ustanova (samofinanciranje).

Članak 97.

Sveučilište, odnosno visokoobrazovna ustanova čiji je osnivač, odnosno suosnivači Županija financira se na temelju kriterija i mjerila koje na prijedlog Ministarstva utvrđuje Vlada.

Sredstvima iz stavka 1. ovog članka osiguravaju:

- dio plaće i naknade nastavnika i suradnika,
- dio plaće službi čijom se djelatnošću osigurava cjelovit i potrebit standard visokog obrazovanja,
- dio materijalnih troškova,
- minimalno opremanje nastavnog, umjetničkog i znanstvenoistraživačkog rada,
- radni i životni standard studenata.

U slučaju da je Županija suosnivač sveučilišta, odnosno visokoobrazovne ustanove sufinanciranje se regulira posebnim ugovorom.

Sredstva koja osigurava Županija utvrđuju se sukladno s kriterijima i mjerilima iz stavka 1. ovog članka ovisno od prirode i značenja pojedinih vidova visokog obrazovanja i općih pretpostavki za ostvarivanje prihoda visokoobrazovnih ustanova iz vlastitih izvora.

Članak 98.

Sredstva iz članka 97. ovog Zakona osiguravaju se sukladno kriterijima i mjerilima koji se utvrđuju između svih osnivača.

Članak 99.

Sveučilište i visokoobrazovna ustanova mogu stjecati prihod iz:

- realiziranje znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada,

- pružanja intelektualnih, kulturnih usluga i materijalnih dobara,
- nakladničke djelatnosti,
- autorskih prava i patenata,
- donacija pravnih i fizičkih osoba,
- legata, poklona i zavještaja,
- sredstava koje uplaćuju studenti iz članka 33. ovog Zakona,
- upisnina za redovite studente,
- iz drugih izvora sukladno zakonu.

XI NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA

Članak 100.

Nadzor nad provedbom ovog Zakona o propisa za njegovu provedbu na sveučilištu i visokoobrazovnim ustanovama obavlja Ministarstvo na način predviđen zakonom.

Sveučilište i visokoobrazovne ustanove obvezni su Ministarstvu dostaviti statut na suglasnost prije njihovog donošenja.

XII KAZNENE ODREDBE

Članak 101.

Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj sveučilište ako:

1. počne s radom bez rješenja Ministarstva (članka 15. stavak 1.),
2. ne izvodi nastavu sukladno s nastavnim planom i nastavnim programom (članka 34.),
3. primjenjuje nastavne programe općih nastavnih predmeta koje nije donijelo sveučilište (članak 36. stavak 1.),
4. ne objavi nastavne programe na način utvrđen općim aktom sveučilišta (članak 37. stavak 2.),
5. prekorači rok iz (članak 83. stavak 3.),
6. donese statut bez prethodnog dostavljanja Ministarstvu (članak 100. stavak 2.).

Za prekršaje iz prethodnog stavka kaznit će se i odgovorna osoba sveučilišta kaznom od 400,00 KM do 1.000,00 KM.

Članak 102.

Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj visokoobrazovna ustanova ako:

1. počne s radom bez rješenja Ministarstva (članak 28. stavak 1.),
2. ne utvrdi troškove studija (članak 33. stavak 3.),
3. ne izvodi nastavu sukladno s nastavnim planom i nastavnim programom (članak 34.),
4. primjenjuje nastavne programe općih nastavnih predmeta koje nije donijelo sveučilište (članak 36. stavak 1.),
5. organizira studij po nastavnom planu i programu na koji prethodnu suglasnost nije dalo sveučilište (članka 36. stavak 2.),
6. ne objavi nastavne programe na način utvrđen statutom visokoobrazovne ustanove (članak 37. stavak 2.),
7. prekorači tjedni broj sati za studente (članak 39. stavak 4.),
8. ne osigura ispitne rokove i ispitne termine (članak 39. stavak 5.),
9. organizira poslijediplomski studij protivno članku 40.,

10. omogućiti stjecanje znanstvenog stupnja doktora znanosti iz oblasti za koju nije matična (članak 45.),
11. obavi upis studenata u prvu godinu studija suprotno članku 56.,
12. ne raspiše natječaj sukladno članku 73. stavak 4.,
13. ne izabere asistenta i višeg asistenta sukladno članku 75. stavak 1.,
14. ne osigura uvjete i program za napredovanje asistenata i viših asistenata (članak 76.),
15. suradnik samostalno drži predavanje, odnosno obavlja ispite suprotno članku 77.,
16. ne raspiše natječaj u nastavnička i suradnička zvanja sukladno članku 78.,
17. obavi izbor nastavnika bez suglasnost sveučilišta (članak 80. stavak 1.),
18. ne izabere suradnika sukladno članku 80. stavak 3. i 4.,
19. prekorači rok iz članka 83. stavak 2.,
20. donese statut prije prethodnog dostavljanja Ministarstvu (članak 100. stavak 2.).

Za prekršaj iz prethodnog stavka kaznit će se i odgovorna osoba u visokoobrazovnoj ustanovi kaznom od 400,00 KM do 1.000,00 KM.

XIII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 103

Danom stupanja na snagu ovog Zakona, Županija može preuzeti prava suosnivača Sveučilišta u Mostaru i njegovih članica-ustrojbenih jedinica:

1. Agronomski fakultet,
2. Ekonomski fakultet,
3. Građevinski fakultet,
4. Medicinski fakultet,
5. Pedagoški fakultet,
6. Pravni fakultet,
7. Strojarski fakultet,
8. Akademija likovnih umjetnosti,
9. Visoka zdravstvena škola.

Županija može preuzeti suosnivačka prava i na drugim ustanovama u sastavu Sveučilišta u Mostaru (instituti, centri, zavodi, knjižnice i dr.), te drugim ustanovama vezanim za visoko obrazovanje.

Status članica Sveučilišta u Mostaru i drugih ustanova koje imaju sjedište izvan Županije uredit će se posebnim sporazumom svih osnivača, odnosno suosnivača.

Članak 104.

Ovaj Zakon je osnivački akt za upis Sveučilišta u Mostaru u sudski registar, kao javne ustanove, te drugih javnih ustanova iz članka 103. ovog Zakona.

Financiranje djelatnosti Sveučilišta u Mostaru obavlja se sukladno članku 99. ovog Zakona putem visokoobrazovnih ustanova.

Članak 105.

Sveučilišna knjižnica (u daljnjem tekstu: knjižnica) u dijelu nastavne i znanstvenoistraživačke djelatnosti u sklopu je sveučilišta kao javne ustanove.

Položaj i funkcija knjižnice iz prethodnog stavka bliže će se regulirati statutom sveučilišta.

Knjižnica svoju nastavnu i znanstvenoistraživačku aktivnost realizira na sveučilištu kao javnoj ustanovi sukladno ovom Zakonu.

Članak 106.

Studentski centar (u daljnjem tekstu: centar) u dijelu kojim osigurava životni standard studenata, sastavni je dio sveučilišta kao javne ustanove.

Položaj i funkcija centra bliže će se urediti statutom sveučilišta.

Djelatnost centra financiraju suosnivači i korisnici.

Članak 107.

Vlada će donijeti Standarde i Normative i propis o utvrđivanju troškova studija za studente koji se financiraju iz Proračuna Županije za svaku visokoobrazovnu ustanovu iz članka 20. stavak 2. i članka 56. stavak 3. u roku od jedne (1) godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 108.

Bliže propise iz članka 11. stavak 4., članka 14. stavak 3., članka 24. stavak 2., članka 96. stavak 4., članka 97. stavak 3. ovog Zakona donijet će Ministarstvo u roku od šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 109.

Sveučilište kao javna ustanova dužna je uskladiti svoj ustroj, djelatnost i statut s odredbama ovog Zakona u roku od tri (3) mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 110.

Visokoobrazovne ustanove kao javne ustanove dužne su uskladiti svoj ustroj, djelatnost i statut s odredbama ovog Zakona u roku od šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 111.

Do donošenja kriterija i mjerila iz članka 98. primjenjivat će se postojeći kriteriji i mjerila (a najdulje do 31.12.2000. godine), te na toj osnovi utvrditi troškove studija iz članka 56. stavak 1. točka 3. ovog Zakona.

Članak 112.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona na području Županije prestaje važiti primjena ranije donesenih zakona iz oblasti visokog obrazovanja.

Članak 113.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama Županije Posavske".

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
Skupština
Broj: 01-02-32/2000
Domaljevac, 14. rujna 2000. godine

Predsjednik
Vitomir Čošković v.r.